

Ad Lectorem.

Melch. Canus lib. 7. de Loc. theolog. cap. 48. Iacob. Valdesius de Prærogatiu. Hispan. cap. 2. num. 4.

Quum igitur hæc dissertatio facti quæstionē habeat, ut in Scholis loquuntur, pendeatque potius à testium asseueratione, quàm rationis & argumentorum subtilitate, libuit omnium gentium ac linguarum testimonia emendicare, omnium doctrinarum & literarum homines attestari, cunctos veteres ac recentes proferre auctores, nihilque eorum relinquere intactum, quæ ad causam quomodocumque illustrandam facere videbantur.

Erunt fortassis, qui testium nonnullorum auctoritatem cauillari, fidemque conentur eleuare. Sed hi erunt ferè, qui nihil volunt inter homines melius credi, quàm quòd ipsi tenent. Belli mehercle homines, qui relictis omnibus grauissimis testimoniis, sibi solis fidem haberi volunt, testibus scilicet integris atque incorruptis. Videamus quid in iis carpant aut desiderent. Episcopi, inquiunt, fuerunt, Clerici atque Monachi. Eò maior illis fides est habenda ob vitæ sanctimoniam, integritatem morum, ac disciplinæ austeritatem. At Scholastici, inquiunt, & umbratici homines in tam ardua causa publica nullam sustinent auctoritatem. Immò vero, vera & non simulata iuris vtriusque cognitio in Scholis & Academiis à Professoribus integra cōseruatur, quæ in foro à mercenariis causidicis corrumpitur. Quò innocentius in Scholis disputatur, eò certiora debent Academicorum testimonia ac iudicia censerī. At non decere arguunt, tam grauem & illustrem controuersiam heterodoxorum nominibus contaminari. Respondet meam vicem S. Leontius in lib. de Sectis scribens; Non necesse est omnia, quæ dicunt hæretici, non admitti. Et diuersæ religionis auctores adduci posse ad corroborandam veram sententiam sine labe & macula suæ confessionis, sentit Clarissimus Academiae Tubingensis Antecessor, Christoph. Besoldus in Præfat. in Præcognit. Politices. Desinant ergò vituperare id, quod nos in prora & puppi causæ Cæsareæ ponimus, quum videamus eos etiam nobis patrocinari, qui ab Cæsare in religione dissident. Denique morem modumque nostrum lancinant, & nos Commentarios ex alienis centonibus compilare inuidiosè differunt & subsannant. Sed verba in terminis allegare humilitatis esse, summus Phi-

II

losophus